

*"Sprijinirea victimelor torturii este un angajament de lungă durată - pentru noi toți.
Reabilitarea nu este caritate. Este o obligație legală a statelor."
/ CARSTEN STAUR, Ambasador,
Reprezentant permanent al Danemarcei pe lângă ONU, Geneva/*

APEL

ÎN CONTEXTUL COMEMORĂRII ZILEI INTERNAȚIONALE A ONU PENTRU SUSȚINEREA VICTIMELOR TORTURII –
26 IUNIE

***În atenția autorităților Republicii Moldova,
Instituțiilor internaționale și
Ambasadelor în RM***

*Noi, subsemnații,
Reprezentanți ai societății civile din Republica Moldova,*

Având în vedere că,

- ✓ Tortura, tratamentul inuman sau degradant și alte forme de violență, sunt încălcări grave ale drepturilor omului, care distrug sentimentul de demnitate și valoare umană;
- ✓ Consecințele torturii și violenței sunt grave atât pentru persoane aparte - femei, bărbați sau copii, cât și pentru întreaga societate;
- ✓ Refacerea vieții unei persoane, traumatizate prin violență, tratament inuman sau tortură, necesită timp și asistență medicală, psihologică, legală și socială complexă, oferită de către echipe interdisciplinare;
- ✓ Victimele torturii și altor forme de violență sunt discriminate în Republica Moldova, fără a avea acces liber la servicii comprehensive, așa cum prevăd instrumentele internaționale, în special art.14 al Convenției ONU împotriva torturii;
- ✓ Reabilitarea nu se regăsește în agendele de lucru ale instituțiilor de stat și nu este inclusă în prioritățile de finanțare ale multor donatori;
- ✓ Impunitatea persistă în cazurile de tortură, tratament inuman și în alte forme de violență, inclusiv violența în familie.

Reafirmând că,

- ✓ Republica Moldova și-a asumat angajamente la nivel internațional, prin semnarea Convenției ONU și altor instrumente internaționale pentru respectarea drepturilor omului;
- ✓ Statul este responsabil pentru interzicerea, prevenirea, precum și combaterea torturii și a relelor tratamente în locurile de detenție;
- ✓ Investigarea și documentarea torturii și a relelor tratamente trebuie efectuată în conformitate cu Manualul ONU de investigare efectivă și documentare (Protocolul de la Istanbul), pentru perceperea și evaluarea adecvată a practicilor și efectele torturii și a relelor tratamente asupra victimelor;
- ✓ Identificarea și asistența victimelor aflate în detenție, permite recunoașterea și încetarea oricărui practic de tortură și rele tratamente în instituții aflate sub controlul statului;
- ✓ Victimele torturii au dreptul la reabilitare, restituție și reparație, conform art. 14 al Convenției ONU împotriva torturii;

Noi,

- **ne exprimăm solidaritatea** cu victimele torturii și altor forme de violență precum și cu membrii familiilor acestora din Republica Moldova, inclusiv din regiunea transnistreană,
 - **reamintim obligațiile statului Republica Moldova și cerem de la reprezentanții instituțiilor de stat, să asigure următoarele:**
- 1) Respectarea drepturilor fundamentale ale omului în instituțiile de stat sau private, în toate circumstanțele și condițiile de aflare în custodia statului;
 - 2) Eradicarea fenomenului de aplicare a torturii și altor forme de violență, de tratamente inumane, crude sau degradante;
 - 3) Asigurarea supravegherii eficiente a locurilor de detenție și existența unor mecanisme eficiente de plângeri;
 - 4) Asigurarea și garantarea funcționării independente a mecanismelor naționale de prevenire a torturii și monitorizarea locurilor de detenție de către reprezentanții societății civile;
 - 5) Asigurarea funcționării în mod independent și eficient a instituțiilor necomerciale în oferirea de servicii de tratament și reabilitare tuturor victimelor torturii și relelor tratamente;
 - 6) Facilitarea accesului victimelor la justiție și asigurarea căilor de apărare eficiente și prompte, precum și mijloace adecvate de compensare și reparație;
 - 7) Facilitarea accesului victimelor la servicii de reabilitare comprehensive și la alte tipuri de asistență specializată, în dependență de problemele și nevoile lor;
 - 8) Crearea unui mecanism Național de implementare a Convenției ONU împotriva torturii, inclusiv a prevederilor art. 14, și a Comentariilor Generale Nr 3, ale Comitetului Împotriva Torturii pentru implementarea de către statele-parte a art. 14, adoptate la 13 decembrie 2012;
 - 9) De a îndeplini toate angajamentele asumate potrivit art. 3 al **Convenției Europene a Drepturilor Omului**, conform căruia "*nimeni nu poate fi supus torturii, nici pedepselor sau tratamentelor inumane ori degradante*", precum și prevederile **Convenției ONU împotriva torturii și altor pedepse ori tratamente cu cruzime, inumane sau degradante**, inclusiv a **Protocolului de la Istanbul** prin care *nu se tolerează nici o formă de impunitate a torționarilor față de atragerea lor la răspundere penală*, prin care se prescrie *înlăturarea oricăror condiții inumane și degradante din cadrul instituțiilor penitenciare*, precum și *anchetarea promptă și eficientă a alegațiilor de tortură sau rele tratamente*, fapt foarte actual în RM.
 - 10) De a contribui de rând cu alte State-părți la Convenția ONU Împotriva Torturii, la Fondul Voluntar al ONU (UNVFVT) pentru victimele torturii, care în acest an împlinește 35 ani de activitate asiduă și foarte necesară pentru supraviețuitori și familiile lor.

Doar prin sprijinul direct acordat victimelor torturii, tratamentelor inumane și altor forme de violență, putem dovedi determinarea fără echivoc și un angajament clar de a lupta împotriva acestor fenomene și a impunității!

Semnatar:

1. **Centrul de Reabilitare a victimelor torturii Memoria (RCTV Memoria)**
2. **Amnesty International Moldova**
3. **Promo – LEX**
4. **Centrul de Investigații Jurnalistice în Moldova**
5. **Ambasada Drepturilor Omului**
6. **Asociația Femeilor pentru Protecția Mediului și Dezvoltării Durabile**
7. **Centrul de drept al femeilor**
8. **Institutul pentru Politici și Reforme Europene**
9. **Centrul de Resurse Juridice din Moldova (CRJM)**
10. **Fundația Est Europeană**

- 11. Institutul pentru Politici Publice**
- 12. Transparency International Moldova**
- 13. Centrul de Resurse DIALOG PRO**
- 14. Centrul de Resurse pentru Drepturile Omului**

27 iunie 2016, Chișinău, Republica Moldova